

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

MUTAXASISLIKKA KIRISH
FANI BO'YICHA

SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

Bilim sohasi: 900000-Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot

Ta'lim sohasi: 510 000 – Sog'liqni saqlash

Ta'lim yo'nalishi: 60910800 – Farmatsiya ishi.

TERMIZ – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Tibbiyot fakulteti
60910800 – Farmatsiya ishi

Fan nomi:	Mutaxassislikka kirish
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MK1106
Yil:	2024-2025y
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	24
Amaliy mashg'ulotlar	66
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	–
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	<p>"Mutaxassislikka kirish" moduli talim oluvchilarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirib borish vazifalarini bajaradi.</p> <p>– Modulni o'qitishning asosiy maqsadlari: talabalarni tanlangan mutaxassislik rekvizitlari bilan tanishtirish; o'quv dasturi; mutaxassislikni o'zlashtirish jarayonida individual modullarning o'rni va bilimlari; mutaxassislarni tayyorlash sifatiga qo'yiladigan asosiy talablar; farmasevtik ishlab chiqarishda va boshqa tibbiy va farmatsevtika tashkilotlarida, aholini sifatli dori-darmon bilan ta'minlash bilan shug'ullanadigan korxonalarda kelajakdagi kasbiy faoliyatlari to'g'risida fikrlarni shakllantirish.</p>
------------	---

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jixatidan:

TN1	<p>Talaba tasavvurga ega bo'lishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - farmatsevtning farmatsevtika faoliyatini tartibga soluvchi asosiy me'yoriy hujjatlar. - dori vositalarining sifatini tartibga soluvchi me'yoriy hujjatlar tarkibi - tibbiy va farmatsevtika mahsulotlarini etkazib beruvchilarni tashkil etish.
TN2	<ul style="list-style-type: none"> - farmatsevtika biznesini zamonaviy axborot bilan ta'minlash manbalaridan foydalanish usullari. - zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan, oliy ta'limning maxsus terminologiyasidan va lug'atdan foydalangan holda yangi bilimlarni mustaqil o'zlashtirish.
TN3	<ul style="list-style-type: none"> - global farmatsevtika bozorida ro'y berayotgan global jarayonlar va muammolarni tushunish. - Faoliyatning turli sohalarida farmatsevtik bilimlarning asoslaridan foydalanish, ijtimoiy, etnik, konfessiyaviy va madaniy farqlarni bardosh bilan qabul qiladigan jamoada ishlash.
TN4	<ul style="list-style-type: none"> - dori vositalarining sifatini tartibga soluvchi me'yoriy hujjatlar tarkibi - tibbiy va farmatsevtika mahsulotlarini etkazib beruvchilarni tashkil etish. - kasbiy faoliyatning vazifalarini axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda va axborot xavfsizligining asosiy talablarini hisobga olgan holda hal qilish.
	<i>Ko'nikmalar jixatidan:</i>
TN5	talabalarni farmatsevtika sohasidagi faoliyat turlari va sohadagi kasbiy tayyorgarlikning o'ziga xos xususiyatlari bilim va ko'nikmaga ega bo'lish.
TN6	<ul style="list-style-type: none"> - farmatsevtika faoliyatini tartibga soluvchi amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlardan foydalanish. -
TN7	<ul style="list-style-type: none"> - farmatsevtning farmatsevtika faoliyatini tartibga soluvchi asosiy me'yoriy hujjatlar. - dori vositalarining sifatini tartibga soluvchi me'yoriy hujjatlar tarkibi - tibbiy va farmatsevtika mahsulotlarini etkazib beruvchilarni tashkil etish.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) 1-semestr:(24-soat).

M1	Modulning maqsadi va vazifalari. "Mutaxassislikka kirish" modulini umumiy tavsifi	2-soat
M2	Farmatsevtika sohasi va uning rivojlanish tarixi.	2-soat
M3	Farmatsevtik faoliyat haqida tushuncha. Farmatsevtik faoliyat turlari.	2-soat
M4	Farmatsevtik etika va deontologiya.	2-soat
M5	Farmatsevtika ishini tashkil qilish, farmatsevtikada boshqaruv, farmatevtik iqtisodiyot, modullari, maqsad va vazifalari.	2-soat
M6	O'zbekiston Respublikasida farmatsevtik texnologiya va biotexnologiyaning rivojlanish istiqbollari.	2-soat
M7	Farmatsevtik va toksikologik kimyo va farmakognoziya va Tibbiy-biologik modullarning farmatsevtika sohasidagi o'zni va rivojlanish istiqbollari.	2-soat
M8	Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlari va kelgusidagi ta'lim istiqbollari.	2-soat
M9	Farmatsevtika biznesini zamonaviy axborot bilan ta'minlash manbalaridan foydalanish usullari.	2-soat
M10	Global farmatsevtika bozorida ro'y berayotgan global jarayonlar va muammolarni tushunish.	2-soat
M11	O'quv, ma'lumotnoma, adabiyotlar bilan ishlash, ma'lumotni tizimlashtirish va undan aniq kasbiy muammolarni hal qilishda foydalanish ko'nikmalari.	2-soat
M12	Farmatsevtik texnologiya moduli, maqsad va vazifalari.	2-soat
Jami		24soat
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Modulning maqsadi va vazifalari. "Mutaxassislikka kirish" modulini umumiy tavsifi.	2-soat
A2	Ibtidoiy tibbiyot va dorixonona. Qadimgi Mesopotamiya, Misr, Hindiston, Xitoy, Yunoniston, Rim tibbiyoti va farmatsiyasi tarixi.	2-soat
A3	O'zbekiston Respublikasida Farmatsevtika sohasi, tarixi va uning rivojlanish istiqbollari.	2-soat
A4	Zamonaviy farmatsiyadagi eng muhim kashfiyotlar. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (JSST). Nobel mukofoti.	4-soat
A5	Farmatsevtik faoliyat haqida tushuncha, terminologiya atamalar.	4-soat
A6	Farmatsevtik faoliyat turlari.	4-soat
A7	O'zbekiston Respublikasida sanoat farmatsiyasi va farmatsevtik biotexnologiyaning rivojlanish istiqbollari.	4-soat

A8	Farmatsevtik etika va deontologiya.	4-soat
A9	Farmatsevtika ishini tashkil qilish, farmatsevtikada boshqaruv, farmatsevtik iqtisodiyot, modullari, maqsad va vazifalari.	4-soat
A10	Farmatsevtik texnologiya moduli, maqsad va vazifalari.	4-soat
A11	Farmatsevtik kimyo modullarning farmatsevtika sohasidagi o'rni va rivojlanish istiqbollari.	4-soat
A12	Toksikologik kimyo modullarning farmatsevtika sohasidagi o'rni va rivojlanish istiqbollari.	4-soat
A13	Farmakognoziya modullarning farmatsevtika sohasidagi o'rni va rivojlanish istiqbollari.	4-soat
A14	Tibbiy-biologik modullarning farmatsevtika sohasidagi o'rni va rivojlanish istiqbollari.	4-soat
A15	Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlari va kelgusidagi ta'lim istiqbollari.	4-soat
A16	Chakana farmatsevtik faoliyat xaqida tushuncha. Dorixona ishini tashkil qilish.	4-soat
A17	Distribyutorlik faoliyati. Farmatsevtik ombor.	4-soat
A18	Dorixonada sanitariya qoidalari	4-soat
Jami		66 soat

Mustaqil ta'lim (MT) 1 - Semestr			
№	Topshiriqlar va bajaralish tartibi	Muddati/soat	Ball/O'tish balli
JN uchun. I-topshiriq. Seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rish			
MT 1	Hozirgi zamon farmatsevtika modullarining rivojlanish tarixi. O'zbek farmatsevt olimlarining	1-3 hafta 18 soat	5

	soha rivojiga qo'shgan hisyasi. Yevropa mamlakatlarida farmatsiyani rivojlanishi. <i>mavzularidan amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish.</i>		
MT 2	Osiyo mamlakatlarida farmatsiyaning rivojlanishini o'ziga xosligi. Farmatsevtik faoliyat uchun litsenziya olish qoidalari. Chakana farmatsevtik faoliyat xaqida tushuncha. <i>mavzularidan 5 tadan test (yoki boshqa MT topshiriqlari shaklidan biri) savollari tuzish</i>	4-6 hafta 18 soat	5
	ON uchun. II-topshiriq:		
MT 3	Xorijiy mamlakatlarda dorixonalar turlari va ularning faoliyati. Dorixona tarmoqlarining faoliyati. Distribyutorlik faoliyati. Farmatsevtik ombor. Farmatsevtika ta'limini rivojlanishi. <i>krossvord ((yoki boshqa MT topshiriqlari shaklidan biri)) tuzish.</i>	7-10 hafta 24 soat	10
MT 4	Dori vositalar, tibbiy buyumlar va farmatsevtik tovarlarni ishlab chiqarish. Dorixonada sanitariya qoidalari. Farmatsevt mutaxassislarni etikasi. Farmatsevtik xodimlarni dorixona xaridorlari bilan munosabatlari. O'zbekistonda farmatsevtik ishlab chiqarish korxonalarini va ularning turlari <i>mavzularida TAQDIMOT ((yoki boshqa MT topshiriqlari shaklidan biri)) tayyorlash</i>	11-15 hafta 30 soat	5
YN uchun. III-topshiriq:			
MT 5	Yakuniy nazorat savollarining kamida 50 foiz qismi mustaqil ta'lim mavzularidan tuziladi.		25
	JAMI:	90	50

<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jalilov F.S. Mutaxassislikka kirish, O'quv qo'lanma. Toshkent. 2022 y. 2. Д.М.Мусаева, Ф.С.Жалилова, Э.М.Шарипова, М.М.Болтаев, История фармации, Учебное пособие. Бухара. 2011 г. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ikromov L.T., Mirxaitov T., Tojiev M.A., Yuldashev Z.A. Toksikologik kimyo, Darslik. Toshkent. 2010 y.
--

2. Xolmatov X.X, Axmedov U.A Farmakognoziya, Darslik. Toshkent. 2007 y.
3. Ibodov A.Yu., Yunusxo'jayev A.N., Ubaydullayev Q.A. Farmatsevtik kimyo, Darslik. Toshkent. 2011 y.
4. Maxmudjonova K.S., Shodmonova Sh.N., Shoraximova M.M., Rizaeva N.M. Farmatsevtik injinering, O'quv qo'llanma. Toshkent. 2013 y.
5. Д.М.Мусаева, Ф.С.Жалилова, Ш.Ш. Мелибоева, Ф.С.Жалилов, А.И.Овод, Технология биологически активных добавок, Учебное пособие. Бухара. 2021 г
6. Musayeva D.M., Ochilova G.S., Samadov B.Sh. "Farmakologiya" O'quv qo'llanma. "Durдона" nashriyoti. Buxoro 2021y.
7. Musayeva D.M., Rahmatova M.R., Jalalova V.Z., Sharipova R.G'. «General Pharmacotherapy» O'quv qo'llanma. Buxoro 2021y

Internet saytlari:

<http://pharmi.uz/lang=ru>

<https://www.standart.uz/ru>

<https://uzpharmagency.uz/>

<https://www.uzpharm-control.uz/>

<https://www.minzdrav.uz/uz/>

<https://lex.uz/>

<https://www.smsiti.uz/>

<https://www.Ziyonet.uz>

<https://www.qmsc.com.ua/>

<http://www.eoq.org/home.html>

<https://www.efqm.org/>

<https://www.iso.org/home.html>

<https://www.who.int/ru/>

<https://www.oiml.org/en>

Talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) A'lo baho (90-100%) olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritma olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;

- berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;

➤ fanga tegishli mavzulardan biri bo‘yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo‘lsa;

b) Yaxshi baho (70-89%) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

➤ fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;

- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olsa;
- fan bo‘yicha konspektini puxta shakllantirgan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;

v) Qoniqarli baho (60-69%) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

➤ fan haqida umumiy tushunchaga ega bo‘lsa;

➤ fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa;

- bayon qilish ravon bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.

g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz (0-59%) baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga tayorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilgan bo‘lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o‘qituvchisi to‘g‘risida ma’lumot

Muallif:	Ko‘charova Ma‘mura Faxriddin qizi
E-mail:	mamurakocharova@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, “Tibbiy fundamental fanlar” kafedrası

Taqrizchilar:	<p>Ichki: B.Q.Xudoyqulov – TISU “Tibbiy klinik fanlar” kafedrasini mudiri t.f.n.dotsent v/b</p> <p>Tashqi: Xodjiyev D.Ya – TTA Termiz filiali O‘quv ishlari bo‘yicha direktor o‘rinbosari: PhD, dotsent</p>
----------------------	---

Mazkur Sillabus “Tibbiy fundamental fanlar” kafedrasining 2024 yil 28 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

Mazkur Sillabus “Tibbiyot” fakultetining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

Mazkur Sillabus universitet o‘quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 30 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O‘quv-uslubiy bo‘lim boshlig‘i: Z.To‘raev
 Fakultet dekani: B.Babamuratov
 Kafedra mudiri: Sultonov
 Tuzuvchi: Ko‘charova

